

PIRKAN OPISTON TANSSIKOULU

OPETUSSUUNNITELMA

TAITEEN PERUSOPETUKSEN

TANSSIN YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

PIRKAN
OPISTO

Sisällys

TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA	3
Toiminta-ajatus	3
Arvot.....	3
Oppimiskäsitys	4
TANSSIKOULU	5
Toimintakulttuuri	5
Oppimisympäristö	5
Työtavat.....	5
OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE	7
Yhteiset opinnot	7
Teemaopinnot	7
Opintojen rakenne: Nykytanssi/jazz	8
Opintojen rakenne: Baletti.....	9
Opintokokonaisuudet.....	9
OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT.....	11
Tavoitteet	11
Sisällöt	14
OPPIMISEN ARVIOINTI.....	16
Arvioinnin kohteet.....	16
TANSSIN PERUSOPETUSTA ENNEN JA SEN JÄLKEEN.....	17
Varhaisiän tanssikasvatus	17
Elinikäinen oppiminen.....	17
OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	18
OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET JA LÄSNÄOLO TUNNEILLA	18
KUVAUSLUVAT JA JULKAISUT	18
YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA	19
TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	20

TAITEEN PERUSOPETUS PIRKAN OPISTOSSA

Toiminta-ajatus

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Sen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Arvot

Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävälle tulevaisuudelle.

Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksessa oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

TANSSIKOULU

Toimintakulttuuri

Pirkan opiston tanssikoulussa tarjotaan lainsäädännön mukaista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista tanssinopetusta lapsille ja nuorille. Opetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua, tasoittain etenevää, tavoitteellista ja pitkäjänteistä opetusta. Opetusta järjestetään Nokialla ja Pirkkalassa. Tanssinopetusta annetaan viikoittain toistuvien tanssitunnein sekä lyhytkursseina. Opiston lukuvuosi rakentuu syys- ja kevätlukukaudesta, joiden molempien kesto on 14 viikkoa. Tanssin perusopetuksessa työskentelee lukuvuosittain 3–6 tanssinopettajaa. Esiintymiset ovat olennainen osa opiston tanssiopetusta ja -toimintaa. Syys- ja kevätlukukauden päätteeksi järjestetään tanssinäytös. Lisäksi ryhmät kiertävät esiintymässä vaihtuvissa paikoissa, kuten palvelutaloissa, kouluissa ja tapahtumissa.

Oppimisympäristö

Tanssikoulussa oppiminen tapahtuu tanssille luontevassa, turvallisessa ja rakentavassa oppimisympäristössä ammattitaitoisen opettajan ja oman ryhmän kanssa. Tanssiopinnoissa pyritään ilmapiiriin, jossa uskalletaan kokeilla ja heittäytyä olemalla oma itsensä ja pelkäämättä virheitä tai epäonnistumisia. Epäonnistumistakin pyritään hyödyntämään oppimisprosessin rakennusaineina. Fyysisesti viikoittaiset tanssitunnit järjestetään tanssille soveltuvissa tiloissa. Esiintymisten kautta tanssia viedään erilaisiin vaihteleviin tiloihin, joissa tuttu harjoitustila vaihtuu uuteen ympäristöön.

Työtavat

Opettaja ottaa työtapoja valitessaan huomioon ryhmän taitotason, opetussuunnitelman tavoitteet ja oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet. Tanssitunnit aloitetaan tarkoituksenmukaisilla lämmittävillä ja valmistelevilla harjoituksilla. Harjoitukset etenevät haastavammiksi tunnin loppua kohden. Ryhmytyymistä ja vuorovaikutusta tukevat erilaiset pari- ja ryhmytyötehtävät, joita opettaja voi hyödyntää osana oppituntien sisältöjä.

Improvisaatio- ja ilmaisuharjoituksilla ja oman liikemateriaalin työstämisellä on tärkeä rooli tanssituntien työtavoissa. Nämä harjoitukset tukevat oppilasta käyttämään rohkeasti omaa liikekieltään ja luovuuttaan hyväksi myös valmiita koreografioita työstettäessä. Oman tanssijapersoonansa löytäminen, ja siihen tukeutuminen, auttaa oppilasta arvostamaan itseään sekä tapaansa liikkua ja ilmaista ryhmän jäsenenä.

Tanssin opetuksessa tärkeä rooli on myös huumorilla, naurulla ja hulluttelulla. Usein taiteissa hyvät ideat syntyvät leikkisästä, näkökulmat ylösalaisin kääntävästä, ajattelusta.

Oppilaiden keskinäistä vuorovaikutusta tukevilla harjoituksilla on myös tärkeä osa. Pari- ja ryhmätöissä oppilas oppii kuuntelemaan toisen tanssijan liikekieltä ja ilmaisutapaa, ja sovittamaan oman tanssinsa osaksi kokonaisuutta.

Teknologiaa hyödynnetään silloin, kun se tukee oppimisprosessia ja on tarkoituksenmukaista. Esimerkiksi koreografioiden, esitysten, harjoitus- ja oppimisprosessin dokumentoinnissa teknologian käytöllä on paikkansa.

OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

Pirkan opiston tanssikoulussa voi opiskella tanssia yleisen oppimäärän mukaan. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana käytetään 45 minuutin pituista oppituntia. Laskennallinen laajuus ei tarkoita ainoastaan annettavien opetustuntien määrää, vaan kaikkia opintoihin kuuluvaa toimintaa, jonka aikana tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Tanssin yleinen oppimäärä koostuu neljästä opintokokonaisuudesta, joiden aikana oppilas suorittaa yhteiset opinnot (300h) ja teemaopinnot (200h). Oppimäärä suoritetaan yleensä 7–15 ikävuoden välillä.

Pirkan opiston tanssikoulussa oppilas voi valita suuntautumisaineekseen baletin tai nykytanssi/jazzin ja edetä siinä ikä- ja taitotasonsa mukaan itselleen sopivalla intensiteetillä. Suuntautumisalaa voi mahdollisuuksien mukaan vaihtaa opintojen kuluessa.

Yhteisiä opintoja edeltää varhaisiän tanssikasvatus, joka Pirkan opistossa järjestetään kansalaisopiston opintoina.

Yhteiset opinnot

Yhteisten opintojen vaiheessa oppilas käy ensin valitsemansa tanssilajin tunnilla kerran viikossa. Opintojen edetessä tulee toinen viikkotunti, tanssilajista riippuen. Yhden viikkotuntin kesto on 60-75 minuuttia. Yhteiset opinnot (300h) ovat kestoaltaan, tanssilajista riippuen, 5-6 -vuotta.

Yhteisten opintojen alusta alkaen esiintymistoiminnan koulutus, tanssin tuntemus ja kehonhuolto sisältyvät opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Nämä jatkuvat myös teemaopintoihin edetessä.

Teemaopinnot

Teemaopintojen pariin siirrytään pääsääntöisesti 11-12-vuotiaana, jolloin oppilas käy tunnilla kaksi kertaa viikossa tai useammin. Tuntien kesto on 60–75 minuuttia. Teemaopinnot (200h) ovat kestoaltaan 2 vuotta. Valinnaisia teemaopintoja voi suorittaa jatkotasosta alkaen, samanaikaisesti yhteisten opintojen kanssa. Valinnaiset opinnot ilmoitetaan lukuvuosittain. Niiden tarjonta vaihtelee ja ne voivat täydentyä lukuvuoden alussa.

Teemaopinnoissa laajennetaan ja syvennetään yhteisten opintojen aikana hankittua tietoa ja taitoa. Teemaopintojen vaiheessa mukaan voi tulla myös valinnaisia opintoja, kuten toisen lajin viikkotunteja ja lyhytkursseja eli ns. tähtikursseja. Valinnaiset aineet täydentävät ja tukevat oman tanssilajin opiskelua, laajentavat tieto- ja taitopohjaa sekä lisäävät ymmärrystä tanssista moni-ilmeisenä taiteenlajina.

Koska valinnaisten opintojen lyhytkurssien tarjonta vaihtelee lukuvuosittain, pystytään vastaamaan myös oppilaiden toiveisiin ja tarpeisiin sekä mahdollisesti ajassa liikkuviin trendeihin.

Opintojen rakenne: Nykytanssi/jazz

Opintojen rakenne / Nykytanssi/jazz			
Lukuvuoden kesto 14 viikkoa syksyllä ja 14 viikkoa keväällä. Tunti = 45 min.			
Alkeistaso 1	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Alkeistaso 2	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Perustaso 1	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Perustaso 2	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Jatkotaso 1	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot + valinnaiset teemaopinnot
Jatkotaso 2	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot + valinnaiset teemaopinnot
Edistyneet 1	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Teemaopinnot + valinnaiset teemaopinnot
Edistyneet 2	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Teemaopinnot + valinnaiset teemaopinnot

Opintojen rakenne: Baletti

Opintojen rakenne / Baletti			
Lukuvuoden kesto 14 viikkoa syksyllä ja 14 viikkoa keväällä. Tunti = 45 min.			
Alkeistaso 1	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Alkeistaso 2	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Perustaso 1	40 t	60 min tanssitunti kerran viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Perustaso 2	80 t	60 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot
Jatkotaso 1	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Yhteiset opinnot + valinnaiset teemaopinnot
Jatkotaso 2	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Teemaopinnot + valinnaiset teemaopinnot
Edistyneet	100 t	75 min tanssitunti 2 kertaa viikossa + valinnaiset opinnot ja esiintymistoiminta	Teemaopinnot + valinnaiset teemaopinnot

Opintokokonaisuudet

Tanssikoulussa opinnot etenevät opintokokonaisuuksien kautta tasoryhmältä toiselle. Tasolta toiselle edetään pääsääntöisesti vuosittain, mutta tarvittaessa samaa opintokokonaisuutta voi opiskella useamman lukuvuoden ajan, mikäli opettaja arvioi sen tukevan oppilaan tanssiopintoja.

Kokonaisuuksien tuntimäärät ovat laskettu yhden lajivaihtoehdon mukaan. Mikäli oppilas valitsee jatko- ja edistyneet -tason opintovaiheessa useita valinnaisia teemaopintoja, on hänen vuosittainen tuntikertymänsä luonnollisesti isompi.

Tanssin yhteisten opintojen ja teemaopintojen jälkeen oppilas on suorittanut tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaiset opinnot (500h). Maksimimäärää opinnoille ei ole, vaan oppilas voi jatkaa tanssiopiskeluaan edistyneen tason ryhmissä. Näitä ryhmiä on tarjolla Pirkan opistossa taiteen perusopetuksen puolella, mutta myös kansalaisopiston opetuksessa. Harjoittelu niissä on kuitenkin tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Päätettyään opiskelun Pirkan opiston tanssikoulussa, oppilas saa todistuksen opinnoistaan. Todistuksen vastaanotettuaan oppilaan opinnot tanssin taiteen perusopetuksen puolella päättyvät

Opintokokonaisuus 1: tanssin alkeistaso

(laajuus 80 tuntia)

Pirkan opistossa tanssin taiteen perusopetuksen mukainen opiskelu alkaa tanssin alkeistaso-opintokokonaisuudesta, jonka kesto on 80 tuntia ja joka opiskellaan kahdessa vuodessa. Opinnot sisältävät myös esiintymistä ja siihen tähtäävää harjoittelua. Esiintymiset ovat pääsääntöisesti kerran tai kaksi lukuvuoden aikana oman ryhmän kanssa tehtäviä esiintymisiä näytöksissä, avointen ovien tunneilla tai tapahtumissa.

Opintokokonaisuus 2: tanssin perustaso

(laajuus 80-120 tuntia)

Tanssin perustaso -opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on tanssilajista riippuen 80-120 tuntia ja se opiskellaan kahdessa vuodessa. Opinnot sisältävät myös esiintymistä ja siihen tähtäävää harjoittelua. Esiintymiset ovat pääsääntöisesti kerran tai kaksi lukuvuoden aikana oman ryhmän kanssa tehtäviä esiintymisiä näytöksissä, avointen ovien tunneilla tai tapahtumissa.

Opintokokonaisuus 3: tanssin jatkotaso

(laajuus 200 tuntia)

Tanssin jatkotaso -opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 200 tuntia ja se opiskellaan kahdessa vuodessa. Jatkotason oppilas voi ottaa oman viikkotuntinsa lisäksi valinnaisista teemaopinnoista lisätunteja. Opinnot sisältävät edelleen myös esiintymistä ja siihen tähtäävää harjoittelua.

Opintokokonaisuus 4: edistyneiden ryhmät

(laajuus 100 tuntia ->)

Edistyneet- opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 100 tuntia ja sen yleiseen oppimäärään sisältyvä kesto on vuoden. Opinnot tähtäävät taitojen kartuttamiseen, esiintymisiin sekä taideproduktioihin ja omaan tanssitaiteelliseen työskentelyyn.

Edistyneet -tason oppilas voi ottaa lisätunteja oman viikkotuntinsa lisäksi valinnaisista teemaopinnoista.

OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Tanssin taiteen perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden harrastaa tanssia pitkäjänteisesti ja kehittää taidollisia ja tiedollisia valmiuksiaan. Tavoitteena on tukea oppilaan fyysistä ja psyykkistä kehitystä ja hyvinvointia, sekä kannustaa oppilasta terveelliseen liikkumiseen ja elämäntapaan.

Tanssin yleisen oppimäärän tavoitteena on, että oppilas kokee tanssin ja liikunnan iloa. Kokemusperäinen suhde tanssiin luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssinharrastukselle. Opintojen aikana oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat tanssin ilmaisukeinoja moniaistisesti. Itsensä ilmaiseminen ja esiintyminen tukevat sekä oppilaan luovuuden ja taiteellisen ilmaisun heräämistä että terveen itsetunnon kehittymistä.

Tavoitteet

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tanssin perustaitojen kehittäminen ja tanssi-innostuksen herättäminen. Teemaopinnoissa taitoja syvennetään ja laajennetaan. Opintoja läpileikkaavana tavoitteena on, että erilaiset oppijat löytävät itselleen luontevan ja hyvän tanssilajin ja ryhmän, jossa oppiminen on jatkuvasti etenevä ja rakentava prosessi.

Oppiminen kohdistuu kolmen eri osa-alueen tavoitteisiin, joita ovat hyvinvointi ja kehollisuus, vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen, taito ja taide.

Tanssin perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on, että oppilas

- saa elämyksiä ja kokee tanssin ja liikunnan iloa
- oppii käyttämään monipuolisesti tanssin liike- ja ilmaisukieltä oman luovuuden ja itseilmaisun kanavana
- ymmärtää tanssin moniarvoisuuden ja monipuolisuuden ja oppii arvostamaan eri tanssilajeja kulttuurisena rikkautena
- luo oman ja uniikin kokemusperäisen suhteen tanssiin, joka luo pohjaa kulttuurimyönteisyydelle ja elinikäiselle tanssinharrastukselle
- saa mahdollisuuden itsensä ilmaisemiseen ja esiintymiseenkehittää ja syventää omaa luovuuttaan ja taiteellista ilmaisuaan elämyksellisen ja tutkivan oppimisen avulla
- työskentelee pitkäjänteisesti sekä ymmärtää toiston merkityksen harjoittelussa ja oppimisessa
- saa tukea terveen itsetunnon kehittymiseen, fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin sekä omasta terveydestä ja ravitsemuksestaan huolehtimiseen
- osallistuu erilaisiin tanssin tapahtumiin ja esityksiin myös katsojana ja oppii käyttämään erilaisia kulttuuripalveluita

Yhteisten opintojen tavoitteet	Teemaopintojen tavoitteet
Hyvinvointi ja kehollisuus	
Alkeistaso ja perustaso	Jatkotaso ja edistyneet
Kokee tanssin ja liikkumisen iloa Oppii myönteistä ja luontevaa suhtautumista omaan kehoon ja ymmärtää, että jokaisen keho ja tapa liikkua on yksilöllinen. Oppii tuntemaan itseään kokonaisvaltaisesti ja suhtautuu itseensä positiivisesti Kehittyy kehon ja tilan tuntemuksessa sekä hallinnassa ja oppii oman tanssilajinsa perustekniikkaa	Tunnistaa tanssin ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin välisen yhteyden ja oppii kiinnittämään huomiota terveellisiin elämäntapoihin Tuntee oman kehonsa ja oppii käyttämään sen liikkeellisiä ja ilmaisullisia mahdollisuuksia Oppii hyödyntämään itsetuntemustaan tanssiessaan Kehittyy tanssiteknisessä osaamisessa
Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen	
Alkeistaso ja perustaso	Jatkotaso ja edistyneet
Oppii toimimaan ryhmätilanteissa ryhmän jäsenenä Kykenee kuuntelemaan toisia ja havainnoimaan ympäristöään suhteessa itseensä ja omaan liikkumiseensa Oppii sosiaalisia taitoja Oppii vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta Oppii tanssilajiinsa kuuluvaa tapa- ja opiskelukulttuuria Osallistuu mahdollisuuksien mukaan tanssiesityksiin myös katsojana ja oppii keskustelemaan tanssista	Osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmän toimintaan ja harjaantuu tanssimaan sekä yksin että ryhmässä Oppii arvostamaan ja kunnioittamaan sekä omaa että toisten tilaa, yksilöllisyyttä ja näkemyksiä Saa lisää sosiaalisia taitoja ja ymmärtää niiden merkityksen hyvässä vuorovaikutuksessa Kehittyy palautteen vastaanottamisessa ja antamisessa ja osaa kehittää tanssimistaan palautteen mukaisesti Nauttii tanssista myös katsojana ja osaa hakeutua tanssitaiteen pariin. Saa omien tanssilajiensa ohella tilaisuuksia tutustua itselleen uusiin tanssilajeihin ja tanssikulttuureihin

Taito ja taide

Alkeistaso ja perustaso

Kehittää fyysismotorisia taitojaan monipuolisesti

Ymmärtää tanssin ja musiikin yhteyden ja oppii musiikin perusrytmejä

Saa kokemuksia esiintymisestä

Tutustuu valitsemaansa tanssilajiin ja sen kulttuuriseen taustaan, ja saa tilaisuuksia tutustua myös muihin tanssin muotoihin

Oppii tanssin perusliikkeiden sanastoa ja lajiinsa liittyvää tyyliä

Saa valmiudet laajentaa tanssiopintojaan muihin tanssilajeihin

Jatkotaso

Laajentaa fyysismotorisia taitojaan

Kehittyy musiikillisessa ilmaisussaan

Saa kokemuksia esiintymistä erilaisissa tilanteissa ja avartaa omaa kehollista, liikkeellistä ja taiteellista ilmaisuaan

Tutustuu tanssiin taidemuotona laajemmin ja hahmottaa sen taiteenlajiksi muiden joukossa

Laajentaa liikkeellistä ja ilmaisullista sanastoaan ja saa monipuolisia kulttuurisia ja taiteellisia vaikutteita

Saa valmiudet laajentaa tanssiopintojaan ja suunnitella itse omaa opintopolkuaan tanssitaiteessa

Sisällöt

Kaikkia opintoja läpäisevänä sisältönä on turvallinen ja hyvinvointia tukeva harjoittelu tarkoituksenmukaisessa oppimisympäristössä opettajan ja toisten oppilaiden kanssa. Tanssissa yhdistyvät fyysinen ja henkinen taso, joten oppituntien sisällöt suunnitellaan siten, että ne tukevat paitsi fyysisiä, myös henkisiä ja sosiaalisia taitoja ja valmiuksia. Tämä tarkoittaa tarkoituksenmukaista lämmittelyä, palautumisesta huolehtimista, erilaisia ryhmätyötehtäviä ja parityöskentelyä. Opettaja on vastuussa siitä, että oppilasryhmän dynamiikka ja ilmapiiri säilyvät oppimiselle otollisena, rakentavana, turvallisena, tasavertaisena ja erilaisuutta arvostavana. Oppimistehtävien tulee olla näitä arvoja edistäviä.

Tanssiteknisten taitojen, kuten hyppyjen, käännösten, eri tasojen käytön ja linjausten harjoittelu on olennainen osa tanssin harjoittelua. Mitä pienempiä oppilaat ovat, sitä leikinomaisempaa harjoittelu on. Tärkeää on, että myös toistoja ja sinnikkyyttä vaativa pitkäjänteinen harjoittelu on mielekästä ja motivoivaa lapsen kulloisenkin ikä- ja taitotason näkökulmasta.

Tanssin opiskeluun sisältyy tanssilajien terminologian perussanaston oppiminen. Tanssilajeihin liittyvä kulttuuri ja historia kuuluvat myös tanssilajien perusosaamiseen. Tanssitietämystä opetellaan osana tanssitunteja, itse kokien ja kokeillen.

Mitä pidemmälle tanssiopinnoissa edetään, sitä tärkeämmäksi tulee huolehtiminen kehonhuollosta, tanssia tukevasta harjoittelusta, levosta ja palautumisesta. Palautumista tukevat harjoitteet ovat osa tanssitunteja. Näin ne kulkevat käsi kädessä varsinaisen harjoittelun kanssa opintojen alusta saakka.

Tanssin taiteen perusopetuksen opinnot	Baletti	Nykytanssi/jazz
Alkeistaso	Harjoitellaan tanko- ja keskilattiaharjoitusten avulla baletin tekniikkaa, tyyliä ja ilmaisua. Opetus etenee tasolta toiselle tanssitaiteen perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Alkeistasolla opetuksessa käytetään vielä paljon leikin elementtejä. Paneudutaan baletin perusasentoihin ja oikeanlaisiin linjauksiin ja pidetään yllä luovuutta ja intoa erilaisin harjoittein ja esiintymisin.	Tutustutaan nyky- ja jazztanssin elementteihin. Tehdään lyhyitä sarjoja ja kannustetaan oppilasta liikkumisen tutkivaan, uteliaaseen ja avoimeen lähestymistapaan. Herätellään tanssiinnostusta!
Perustaso	Harjoitellaan tanko- ja keskilattiaharjoitusten avulla baletin tekniikkaa, tyyliä ja ilmaisua. Opetus etenee tasolta toiselle tanssitaiteen perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kehitetään baletin perusasentojen ja linjausten hallintaa. Pidetään yllä luovuutta ja intoa erilaisin harjoittein ja esiintymisin. Aloitetaan karkitossutyöskentely. Opetellaan entistä vahvemmin ymmärtämään musiikin merkitys tanssissa ja paneudutaan rytmeihin.	Harjoitusten monipuolisuutta ja vaikeustasoa lisätään. Perehdytään jazz-tanssin elementteihin (mm. rytmikka ja isolaatio) ja perusliikemateriaaliin erilaisten tanssileikkien ja harjoitteiden avulla. Lisätään liikkeen hahmottamista eri tasoilla (lattiataso/ylätasot) ja opetellaan erilaisia liikelaatuja, hyppyjä ja ajan sekä tilan hahmottamista. Lisätään ryhmässä, pienryhmissä ja pareittain työskentelyä. Kehitetään omaa ilmaisua.
Jatkotaso	Paneudutaan tekniikan ja ilmaisun kehittämisen rinnalla entistä enemmän baletin monimuotoisuuden ja eri tyylien hahmottamiseen. Syvennetään perusopinnoissa opittuja taitoja.	Harjoitusten monipuolisuutta ja vaikeustasoa lisätään. Kehitetään omaa ilmaisua ja opetellaan tuottamaan myös omaa liikemateriaalia ja koreografioita.
Edistyneet	Harjoitusten haastavuusaste lisääntyy. Syvennetään ja laajennetaan omaa tanssiteknistä osaamista ja luovuutta. Vahvistetaan ilmaisutaitoja ja omia vahvuuksia tanssijana. Pyritään vahvistamaan oppilaan omaa tanssijapersoonaa ja löytämään myös väylä tulevaisuuden tanssiopinnoille.	Harjoitusten haastavuusaste lisääntyy. Syvennetään ja laajennetaan omaa tanssiteknistä osaamista ja luovuutta. Vahvistetaan ilmaisutaitoja ja omia vahvuuksia tanssijana. Pyritään vahvistamaan oppilaan omaa tanssijapersoonaa ja löytämään myös väylä tulevaisuuden tanssiopinnoille.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Arviointi perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on jatkuva prosessi, jossa oppilaalle tarjotaan erilaisia tanssin rakennusaineita ja mahdollisuuksia matkalla kohti tavoitteita ja päämääriä. Näitä rakennusaineita ovat ryhmässä annettu ja saatu palaute, itsearviointi, vertaisarviointi, tiedot, taidot ja kulttuurisen moniarvoisuuden ymmärrys, ystävyysuhteet, oma esiintyminen ja esitysten seuraaminen sekä opettajan ja ryhmän antama palaute ja arviointi.

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa ja auttaa asettamaan itselleen välitavoitteita. Arviointi on rohkaisevaa ja rakentavaa. Prosessinomaista oppimiskäsitystä tukee se, että oppimisen arviointia tehdään tasaisesti läpi tanssiopintojen. Tavoitteena on, että oppilas oppii ottamaan arvioinnin ja palautteen vastaan normaalina osana oppimista. Arviointi tapahtuu arvostavassa, rakentavassa ja kannustavassa dialogissa oppilaan ja arvioijan välillä. Arviointi kohdistuu toimintaan – ei persoonaan tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Positiivisen pedagogiikan mukaiset arviointitavat ja -kulttuuri auttavat oppilasta ottamaan käyttöönsä muillakin elämän osa-alueilla aktiivisen ja positiivisen roolin.

Arvioinnin menetelminä voidaan käyttää mm.

1. ryhmän yhteisiä keskusteluja tunteilla
2. oppilaan itsearviointia
3. näytöksiä ja esitystilanteita sekä niiden taltiointeja
4. kehittämis- ja palautekeskusteluja oppilaan ja huoltajan kanssa
5. avointen ovien tunteja
6. oppimispäiväkirjoja

Arvioinnin kohteet

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän arviointi kohdistuu tavoitealueisiin, joita ovat hyvinvointi ja kehollisuus, vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen, taito ja taide. Tavoitealueet on eritelty tarkemmin osiossa opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

TANSSIN PERUSOPETUSTA ENNEN JA SEN JÄLKEEN

Varhaisiän tanssikasvatus

Pirkan opistossa tanssiharrastuksen voi aloittaa jo 0-vuotiaana tanssin varhaisiän opinnoilla. Alle kouluikäisille on tarjolla lapsi- aikuinen tanssia sekä lastentanssia. Varhaisiän opinnot eivät kerrytä yleisen oppimäärän mukaisia opintoja, mutta ne luovat hyvän pohjan varsinaisille taiteen perusopetuksen tanssiopinnoille.

Varhaisiän tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden ja kehontuntemuksen kehittäminen. Leikinomaisuus edistää tanssin perustaitoja, ryhmätyötaitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisissa oppimisympäristöissä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet.

Pirkan opiston varhaisiän tanssikasvatuksessa tanssiin tutustutaan leikin, lorujen, rytmien ja tarinoiden avulla. Tanssileikkien avulla harjoitellaan kehon ja tilan hahmottamista liikkeen, äänen ja musiikin keinoin, vahvistetaan ikätason mukaista motorista kehitystä ja perusliikuntataitoja. Tärkeä osa tanssikasvatusta on myös ryhmätyötaitojen harjaannuttaminen. Opetuksessa korostetaan luovuutta ja yksilöllisyyttä, sekä pyritään antamaan valmiuksia eri tanssimuotojen opintoihin jatkossa.

Elinikäinen oppiminen

Taiteen perusopetuksen jälkeen kasvu tanssin parissa jatkuu kansalaisopistossa vapaan sivistystyön tanssikurssien parissa, joissa ei ole yläikärajaa. Tanssikursseja järjestetään sekä koko lukuvuoden kursseina että eri mittaisina lyhytkursseina. Tanssiteknisen osaamisen rinnalla kulkee pidempänä janana ajatus tanssista osana terveysliikuntaa. Eri tanssilajien tuoma fyysinen ja psyykinen hyvinvointi on merkittävä arvo, jota opetuksessa vaalitaan.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Tanssin opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää oppilaan edellytyksiä ja tarpeita vastaaviksi. Tällaisia tapauksia voivat olla esimerkiksi siirtyminen toisesta taiteen oppilaitoksesta tai oppilaan mahdolliset toimintarajoitteet. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, mahdolliset tukitoimet ja arviointimenettely. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan.

OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET JA LÄSNÄOLO TUNNEILLA

Pirkan opisto tiedottaa taidekoulujen hausta omissa tiedotuskanavissaan.

Tanssikouluun voivat hakea oppilaaksi vähintään 7- vuotiaat lapset. Haku tapahtuu vuosittain huhtikuussa, jolloin alkaviin ryhmiin otetaan oppilaat ilmoittautumisjärjestyksessä.

Läpi vuoden voi kuitenkin tiedustella mahdollisia vapaita oppilaspaikkoja. Jatkavien ryhmiä voidaan täydentää, mikäli vapaita paikkoja löytyy, ja lukuvuoden ajankohta mahdollistaa uuden oppilaan mukaantulon

Tavoitteellisessa taiteen perusopetuksessa on läsnäolovelvollisuus. Poissaolosta on ilmoitettava joko opettajalle tai opiston toimistoon. Pitkäaikaisesta poissaolosta ja todennäköisestä kestosta on sovittava tapauskohtaisesti. Jatkuva poissaolo tunneilta ilman hyväksyttävää syytä johtaa opinto-oikeuden menettämiseen. Oppilas ei ole oikeutettu saamaan takaisin oppitunteja, jotka ovat peruuntuneet hänen oman poissaolonsa vuoksi. Opettajan sairastuessa tunnit pyritään aina korvaamaan oppilaalle sijaisen avulla tai siirtämällä tunti lukukauden loppuun. Läsnäolovelvollisuus on 80 % tunneista.

KUVAUSLUVAT JA JULKAISUT

Tanssikoulu kysyy jokaisen oppilaan kohdalla luvan käyttää opetustilanteista otettuja kuvia julkaisuissaan. Oppilaalla, joka osallistuu tanssikoulun esityksiin, on oltava kuvauslupa kunnossa. Alaikäisten oppilaiden kohdalla luvan antaa oppilaan huoltaja.

Pirkan opisto käyttää kuvia kotisivuillaan, erilaisissa tiedotteissaan ja sosiaalisen median foorumeilla kuten Facebookissa sekä Instagramissa. Kuvia käytetään myös esimerkiksi lukuvuosittaisiin opiston kurssiesitteisiin kuvituskuvina.

YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Pirkan opiston tanssikoulu luo yhteyden oppilaan, perheen, opettajan ja koulun välille. Huoltajilla on mahdollisuus halutessaan keskustella henkilöstön kanssa. Tanssikoulu tiedottaa eri kanavien kautta koteja ja järjestää vanhempainillan esimerkiksi lukuvuoden alussa.

Yhteistyö ympäröivän kulttuuri- ja työelämän ja muiden taidekoulujen kanssa on osa toimintaa. Tanssikoulu tuottaa esityksiä ja produktioita omana toimintanaan, sekä yhteistyössä eri kulttuuritahojen kanssa vahvistaen näin toimintaympäristön paikallisia erityispiirteitä.

Opintojen sisällöstä kerrotaan avoimesti ja saavutettavasti opiston nettisivuilla. Vanhempainillassa ja oppilaskirjeissä opisto jakaa tietoa opintojen ja lukuvuoden kulusta. Oma opettaja, suunnittelijaopettaja ja tanssin sihtööri ovat tavoitettavissa opinto-ohjausasioissa matalalla kynnyksellä lukuvuoden aikana.

TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Toiminnan kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista on hyvä johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Apulaisrehtorin, koulutuspäällikön, suunnittelijapettajien ja opettajien kehittämistyöhön varattu työaika tukee laadukkaan ja vaikuttavan opetuksen järjestämistä. Taiteen perusopetuksen tiimin jäsenet vastaavat omien taiteenalojensa opetuksen taiteellispedagogisesta linjasta sekä opetuksen kehittämis- ja laatutyöstä yhteistyössä opettajien kanssa. Taiteen perusopetuksessa toimivien opettajien osaamista hyödynnetään laaja-alaisesti eri opetussisältöjen kehittämistyössä. Pirkan opisto kannustaa ja tukee henkilöstön täydennyskoulutusta.

Taiteen perusopetus on olennainen osa Pirkan opiston toimintaa. Sen tunnettuutta ja arvostusta lisätään yhdessä toimien. Taiteen perusopetus on jatkuvaa toimintaa, jota voidaan tuoda monenlaisiin oppimisympäristöihin ja projekteihin kulloisenkin tarpeen ja tilanteen mukaan. Taiteen perusopetuksen toteuttaminen vaatii pitkäjänteistä suunnittelua, lasten ja nuorten maailman ajankohtaisten ilmiöiden seuraamista sekä oppilaiden kuuntelemista.

Toiminnan kehittämisessä hyödynnetään henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien sekä yhteistyötahojen palautetta, joka voi olla suullista tai kirjallista. Opettaja on oman työnsä kehittäjä. Oppimisympäristön, opetussisältöjen ja opetusmenetelmien kehittäminen tähtää vaikuttavuuden ja hyvinvoinnin lisääntymiseen. Pirkan opisto seuraa yhteiskunnallisia muutoksia ja vastaa uusiin tarpeisiin, joita voivat olla esimerkiksi erilaiset kehittämishankkeet, opetuspilotit ja yhteistyöverkostoissa toimiminen.

